Autonomní „hlásič požáru“

Autonomní „hlásič požáru“ je jednoduché zařízení, které obsahuje v jedné krabičce všechny komponenty potřebné pro spolehlivou detekci kouře a vyvolání poplachu, jde o finančně dostupné zařízení s jednoduchou instalací (např. pomocí vrutů). „Hlásič požáru“ dokáže fungovat „autonomně“, tedy nezávisle na jiných zdrojích energie, stačí mu běžné baterie.

Čidla hlásiče dokáží požár (resp. kouř z požáru) včas detekovat a silným akustickým signálem na něj upozorní uživatele domácnosti (domu), kterým tak umožní nebezpečí zlikvidovat již v zárodku či ohrožený prostor včas opustit a přivolat hasiče. Ze zkušeností záchranářů plyne, že právě **včasné zjištění požáru je rozhodující pro záchranu lidských životů** a „hlásiče požáru“ tak **výrazně zvyšují šance na přežití**. Nebezpečí hrozí např. v noci, kdy lidé spí a není nikdo, kdo by si požáru včas všiml a zalarmoval ohrožené osoby.

Vhodné rozmístění hlásičů požárů

◉ = minimální ochrana
○ = optimální ochrana

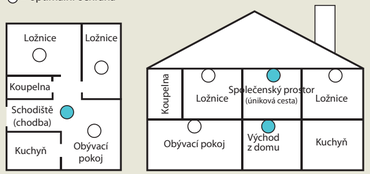

Oxid uhelnatý zabíjí

OXID UHELNATÝ – plyn bez barvy a zápachu. **Vzniká nedokonalým spalováním organických látek** (uhlí, ropa, zemní plyn, LPG, dřevo). Může být **produkován i špatně udržovanými/porouchanými spotřebiči** (kotle, plynové spotřebiče, karmy, grily, agregáty, zanesené komíny, ventilační systémy, poškozená potrubí odvádějící spaliny aj.).

TIPY JAK SE CHRÁNIT PŘED OTRAVOU OXIDEM UHELNATÝM (CO)

» **Zajistěte pravidelný servis** spotřebičů a komínů – je to povinnost dle návodu výrobce. Osoba provádějící kontrolu plynového spotřebiče je povinna provést kontrolu koncentrace CO ve spalinách, CO v 1,5 m, tah komína, teplotu spalin.
» **Zajistěte dostatečný přívod vzduchu** z venkovního prostředí k zapnutému spotřebiči. Na průnik spalin ze spotřebiče má vliv dispozice bytu, větrací šachty, krby, ale i provoz digestoře, ventilátoru, otevření dveří, oken apod.
» **Nepoužívejte přenosné generátory uvnitř** domu a garáží (otevřená okna, dveře nemusí zajistit dostatečný přísun čerstvého vzduchu).
» **Nikdy nepoužívejte plynový sporák/troubu k vytápění** domácnosti.
» **Nainstalujte si detektor oxidu uhelnatého.**

DOPORUČUJEME: Zabezpečte provádění pravidelného servisu spotřebičů a instalujte si detektor CO.

UKAZATELÉ NEBEZPEČÍ nesprávné funkce spotřebiče – vznik CO

1) Žlutě hořící plamen v karmě.
2) Po zapnutí karmy se orosí studené povrchy, jako jsou zrcadla, kachličky.
3) Stopy po zplodinách hoření (např. saze u otvoru, nad otvorem, na stropu).
4) Bezprostředně po zapnutí karmy je cítit kyselý zápach (po síře).

PŘÍZNAKY OTRAVY oxidem uhelnatým

Počáteční – bolesti hlavy, únava, dušnost, nevolnost, zrychlený puls a dech. **Vysoká úroveň otravy** – cihlově červená barva kůže, zvracení, závratě, duševní zmatek, ztráta svalové koordinace, poruchy vidění, ztráta vědomí, nakonec smrt.

PRVNÍ POMOC v případě příznaků oxidem uhelnatým

» **Zamezte dalšímu působení plynu** na organismus, **odveďte postiženého** z dosahu plynu, **zajistěte dostatečný přívod čerstvého vzduchu**.
» ***NEZŮSTÁVEJTE v zasaženém prostředí, i Vy byste se mohli stát obětí otravy!***
» **Zavolejte** na tísňovou linku **155** nebo **112**, sledujte základní životní funkce, případně **zajistěte umělé dýchání**.

Pravidla provozu topidel

» **U spotřebičů** na plynná, kapalná, pevná paliva **zajistěte pravidelné kontroly a čištění spalinové cesty** (komínu a kouřovodu) oprávněnou osobou v oboru kominictví.
» **U plynových spotřebičů zabezpečte provádění pravidelných kontrol a revizí** oprávněnou osobou. Zajistěte přívod dostatečného množství vzduchu nutného pro spalování a odvod spalin z místnosti, hrozí nebezpečí otravy CO.
» **Při instalaci a údržbě** tepelných spotřebičů **se řiďte návodem výrobce**.
» **Zajistěte celistvost a neprodyšnost** komína, **správné zaústění** kouřovodu do komína.
» **Používejte pouze paliva určená pro daný typ spotřebiče**, přecházíte-li na jiný druh paliva, je nutné provedení revize spalinové cesty. Spalujete-li vlhké dřevo, zvyšuje se množství usazenin, tedy i zvyšuje se riziko vzniku požáru.
» V případě **vznícení sazí** v komíně, **nehaste vodou**, ale suchým pískem!
» **Vypalování komína smí provádět pouze odborně způsobilá osoba** v oboru kominictví nebo revizní technik komínů za pomoci další způsobilé osoby; **vypalování se musí nahlásit** profesionálním hasičům **nejméně 5 dní předem**.
» V kamnech na pevná paliva **nikdy nezapalujte pomocí vysoce hořlavých kapalin** např. benzínu, hrozí vznícení hořlavých par a vážné zranění.
» **Pod spotřebiče** pevných paliv na hořlavé podlaze **umístěte ochrannou, resp. izolační podložku**.
» **Neukládejte žhavý popel do plastových popelnic.** Žhavý popel nechte zcela vychladnout a pak jej uložte do uzavíratelných nádob.
» **Dodržujte bezpečné vzdálenosti** hořlavých látek od komínového tělesa, a to nejméně 1 metr. Bezpečné vzdálenosti od hořlavých hmot jsou uvedeny v návodu výrobce spotřebiče. Nemáte-li návod výrobce – využijte vyhlášku č. 23/2008 Sb.

Bezpečná vzdálenost od některých spotřebičů	Ve směru sálání v [mm]	
	v hlavním	v ostatních
Krby na dřevo	800	200
Ohřívač vzduchu do 50 kW	800	100
Kamna s varnou plotnou na pevné palivo a topnou naftu	750	100
Kamna na pevné palivo	500	200
Topidlo k vytápění na plynné palivo	500	100
Elektrická akumulační kamna, teplovzdušné ventilátory	500	100
Průtokový ohřívač vody na plyn a elektřinu	50	10
Průtokový teplovodní kotel na plyn, chladnička	50	10

DOPORUČUJEME: Pořiďte si domů univerzální přenosný hasicí přístroj s minimální hasební schopností alespoň 34A.

Hasicí přístroje

Třída požáru A – požáry pevných hořlavých látek hořících plamenem nebo žhnutím (např. dřevo, papír, sláma, uhlí, guma, textil, plast). Pro tuto třídu požáru jsou vhodné hasicí přístroje ***vodní, pěnové a práškové***.

Třída požáru B – požáry hořlavých kapalin a látek, které do kapalného skupenství přecházejí (např. benzín, nafta, olej, barvy, laky, mazadla). Pro tuto třídu požáru jsou vhodné hasicí přístroje ***pěnové, práškové a halonové***.

Třída požáru C – požáry plynných látek hořících plamenem (např. propan-butan, zemní plyn, svítiplyn, acetylen, metan, vodík). Pro tuto třídu požáru jsou vhodné hasicí přístroje ***práškové, hasicí přístroje s náplní CO_2 a halonové***.

Třída požáru D – požáry lehkých alkalických kovů např. hořčíku a jeho slitiny s hliníkem. Vyžaduje použití ***speciálních suchých hasiv nebo speciálně upravených prášků.***

Třída požáru F – požáry rostlinných nebo živočišných olejů a tuků používaných na (v) kuchyňských spotřebičích.

Hasivo	Třída požárů				
	A	B	C	D	F
Voda	+++	+	+	-	--
Hasicí pěna	++	+++	-	-	+
Hasicí prášek BC	+	++	++	-	-
Hasicí prášek ABC	++	++	++	-	-
Hasicí prášek D	-	-	--	++	-
Halony	-	++	++	--	-
CO_2	-	++	++	-	-

DOPORUČUJEME: Pořiďte si domů univerzální přenosný hasicí přístroj s minimální hasební schopností alespoň 34A.

Dvacatero bezpečné domácnosti

1. **Nenechávejte otevřený oheň bez dozoru.**
2. **Neodcházejte od vaření** k jiným činnostem.
3. **Nekuřte v posteli či křesle**, jste-li unaveni.
4. **Dokonale uhaste** nedopalky a zápalky.
5. **Udržujte volné únikové cesty a únikové východy** nejen na schodištích a chodbách, ale i ve sklepích a garážích.
6. Zejména v bytových domech **udržujte volný přístup** k hasicím přístrojům a vnitřnímu požárnímu vodovodu s nástěnným hydrantem.
7. **Udržujte volný přístup** k hlavnímu uzávěru vody, plynu, produktovodu, ústřednímu topení a vypínači elektrické energie.
8. **Hořlavé kapaliny skladujte** v obalech pro ně určených.
9. **Pevná paliva ukládejte** odděleně od jiných druhů paliv nebo hořlavých a hoření podporujících látek.
10. **Nevychladlý popel** ukládejte do nehořlavých uzavíratelných nádob.
11. **U látek majících sklon k samovznícení** (např. uhlí) **sledujte**, zda nedochází k samovznícení.
12. **Hořlavé kapaliny se nesmí ukládat** ve společných a sklepních prostorách bytových domů nebo ubytovacích zařízení. **Lze pouze** v množství 40 l na jeden spotřebič v nerozbitném obalu, slouží-li k vytápění těchto objektů.
13. **V garáži se smí skladovat max. 40 litrů PHM** pro osobní automobil, 80 litrů PHM pro nákladní automobil a 20 litrů olejů pro jedno stání.
14. **Nádoby s hořlavými nebo hoření podporujícími plyny** (P-B, acetylen, kyslík, atd.) **umisťujte** na snadno přístupných a dostatečně větraných a proti nežádoucím vlivům chráněných místech.
15. **Nádoby s hořlavými nebo hoření podporujícími plyny nikdy neumisťujte** v prostorách pod úrovní terénu, v garážích, světlících, kotelnách, místnostech pro spaní, společných prostorách bytových domů a ubytovacích zařízení.
16. **Dodržujte návody a doporučení výrobců** zařízení a spotřebičů.
17. **Dodržujte bezpečné vzdálenosti spotřebičů** od hořlavých předmětů, stavebních konstrukcí, podlah.
18. **Zabezpečte pravidelné kontroly, čištění a revize** komínů, spalinových cest, spotřebičů, elektrických a plynových zařízení. Spotřebiče používejte jen k účelu, pro který byly vyrobeny.
19. **Při odchodu z domova vypněte** světla, elektrické a plynové spotřebiče, uhaste otevřený oheň, zavřete okna a vodu.
20. **Instalujte do bytu a rodinného domu detektor kouře a hasicí přístroj s hasební schopností alespoň 34A.**

Hasičský záchranný sbor Královéhradeckého kraje
www.khk.hzscr.cz
2018

Hasičský záchranný sbor Královéhradeckého kraje

Požární bezpečnost

domácnost

Rady a tipy, jak nejlépe předcházet požárům

Kuchyň

» dbejte zvýšené opatrnosti při vaření, aby nedocházelo ke vznícení připravovaných potravin

» když Vám vzplane olej na pánvi, nehaste ho vodou, vypněte sporák a přiklopte pánev poklicí

» nenechávejte bez dozoru otevřený plamen plynového sporáku

» zajistěte dobré odvětrání a dostatečný přívod vzduchu do kuchyně s plynovým sporákem

» myčku, lednici a mrazák nenapájejte el. energií přes prodlužovací šňůru

» spotřebiče, které nemusí být trvale zapojeny, vytahujte ze zásuvky

» utěrky mějte pověšené v bezpečné vzdálenosti od plamenů plynového sporáku nebo rozpálené elektrické plotýnky

Chodby a předsíně

» chodby, schodiště a východy udržujte volné k evakuaci osob

Obývací pokoj

» tepelné a jiné spotřebiče instalujte a užívejte v souladu s průvodní dokumentací výrobce

» nezapojujte do jedné prodlužovací šňůry více spotřebičů

» s otevřeným ohněm neriskujte.
Zdroje otevřeného ohně, jako jsou např. svíčky a aromalampy, nenechte hořet bez dozoru, umístěte je tak, aby nemohly zapálit materiály v okolí, nenechávejte bez dozoru teplomety

» věnujte pozornost krbu, nestavte do jeho blízkosti předměty, které by se mohly vznítit, používejte pouze topivo určené výrobcem krbu, při odchodu z domu krb uhaste

» dbejte na dokonalé uhašení nedopalků cigaret, nepokládejte cigarety na hořlavý materiál

Ložnice

» nekuřte v posteli, zvláště nebezpečné je, pokud jste pod vlivem alkoholu nebo jiných drog

» na lampičkách u postele mějte ochranné kryty (stínidla)

» Dbejte na dodržování bezpečných vzdáleností od přímotopů a infrazářičů,

» Elektrické dečky používejte způsobem stanoveným výrobcem,

» Pozor na nabíječky mobilních telefonů a noteboků – nepatří do postele

Koupelna

» nepoužívejte elektrické spotřebiče, když jste ve vaně

» nepoužívejte pračku, pokud je porouchaná a při praní z ní uniká voda

» karmu nechávejte alespoň jednou ročně kontrolovat, zajistěte dostatečné odvětrávání a přívod vzduchu do koupelny

» dbejte na bezpečnou vzdálenost (1 m) předmětů od infrazářiče

Garáž

» v jednotlivých a řadových garážích můžete skladovat maximálně 40 litrů pohonných hmot pro osobní automobily v nerozbitných přenosných obalech a nejvýše 20 litrů olejů

» v hromadných garážích není dovoleno ukládat hořlavé kapaliny (pohonné hmoty ani oleje)

» s hořlavými kapalinami (benzín, nafta, barvy apod.) zacházejte velmi opatrně, při manipulaci s nimi nekuřte a nepoužívejte zdroje otevřeného ohně

» garáž je nutné vybavit hasicím přístrojem

Sklep a půda

» řádně a bezpečně ukládejte hořlavý materiál a látky mající sklon k samovznícení (např. seno, uhlí)

» udržujte pořádek a čistotu na půdách a ve sklepích

» nestavte věci do vzdálenosti menší než 1 m od komínu

» hořlavé kapaliny neukládejte ve společných ani sklepních prostorách bytových domů

Komíny

Požárů komínů ročně evidujeme okolo 1000, pomozte nám toto nepříznivé číslo snížit a zabezpečte pravidelné čištění a kontrolu spalinových cest dle tabulky

Činnost	*Druh paliva*				
	Pevné		*Kapalné*		
	Celoroční provoz	*Sezónní provoz*	*Celoroční provoz*	*Sezónní provoz*	*Plynné*
Výkon připojeného spotřebiče paliv do 50 kW včetně					
Čištění spalinové cesty	*3 × za rok*	*2 × za rok*	*2 × za rok*	*1 × za rok*	*1 × za rok*
Kontrola spalinové cesty	*1 × za rok*		*1 × za rok*		*1 × za rok*
Výkon připojeného spotřebiče paliv nad 50 kW					
Čištění spalinové cesty a kontrola spalinové cesty	*2 × za rok*		*1 × za rok*		*1 × za rok*

U VÁS DOMA HOŘET NEMUSÍ

Požáry v domácnostech mají vůbec nejtragičtější následky. Každý rok při požárech v domácnostech zemřou desítky lidí, další stovky lidí se zraní a způsobené škody dosahují stamilionů korun. I z Vaší domácnosti se může v okamžiku stát zakouřená a rozžhavená smrtící past. To, aby jste se nestali obětí i Vy, záleží hlavně na Vás.

POKUD U VÁS DOMA HOŘÍ

Snažte se zachovat klid a nepodlehnout panice, nejdříve chraňte život a zdraví, teprve potom majetek, malý požár se pokuste uhasit sami, nepřeceňujte své síly, když je požár nad Vaše síly, okamžitě volejte hasiče na tísňovou linku 150 nebo 112, varujte sousedy, snažte se především pomoci starým lidem, nemohoucím a dětem, při pohybu v zakouřeném prostoru si dávejte pozor, abyste se nenadýchali toxických zplodin hoření, držte se při zemi a dýchací cesty si chraňte navlhčenou rouškou z textilie, co nejrychleji opusťte byt či dům, ve kterém hoří, řiďte se pokyny zasahujících záchranářů, nikdy se nevracejte zpátky do hořícího objektu.